

Aan
de gemeenteraad

Datum 21 januari 2025
Zaaknummer 2025-0004549
Betreft Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt West

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Veilige Stad
Auteur: Mirjam Vermaat
E-mail: m.vermaat@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Mirjam Vermaat
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Sinds de zomer van 2022 is Dordrecht met stedelijk focusgebied Dordt West toegetreden tot het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Binnen dit programma werken het kabinet en twintig lokale allianties samen met als doel de leefbaarheid en veiligheid van de meest kwetsbare gebieden in Nederland in 15-20 jaar tijd op orde te brengen. In tegenstelling tot wat de naam van het programma doet vermoeden, gaat het programma over veel meer dan alleen leefbaarheid en veiligheid. De inzet is gericht op het zorgen voor een beter perspectief voor bewoners, het verbeteren van de fysieke leefomgeving en zorgen voor veiligere en meer leefbare wijken.

Voor Dordt West hebben we onze ambitie als volgt geformuleerd: 'De volgende generatie jeugd groeit gezonder en veiliger op, heeft betere ontwikkelkansen, meer perspectief op werk en een fijnere woon- en leefomgeving. Daarvoor investeren we niet alleen in de jeugd, maar ook in het wonen, werken en leven van de overige bewoners. We groeien met Dordt West naar het gemiddelde van Dordrecht.'

Ons Nationaal Programma Dordt West kent de volgende programmapijlers; Wonen en fysieke leefomgeving, Gezond en samen leven, Leren en ontwikkelingen, Arbeidsmarkt en bestaanszekerheid en ook een programmapijler Leefbaar en veilig.

Zoals toegezegd zal ons college uw raad met regelmaat informeren over het Nationaal Programma Dordt West (NPDW). Via deze raadsinformatiebrief willen we u op de hoogte stellen van een aantal ontwikkelingen van de afgelopen maanden.

Wat is de te delen informatie?

Aanvragen voor middelen Volkshuisvestingsfonds

De aanvraag voor € 17.061.648,- vanuit het Volkshuisvestingsfonds voor het project Crabbehof - Leefbaar, Veilig en Duurzaam is toegekend. Een wijkuitvoeringsorganisatie wordt op dit moment opgezet en een wijkuitvoeringsplan wordt in nauw contact met het team Energietransitie & Klimaatneutraal ontwikkeld. De procesplanning tot 1 juni 2025 is gereed en de subsidieregeling is in de maak. Het communicatietraject voor het project start begin 2025.

Na de zomer is daarnaast een nieuwe aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds ingediend. Deze middelen zijn aangevraagd voor het project Duurzaam en Leefbaar Krispijn, een gecombineerde aanpak van verduurzaming en leefbaarheid in de wijken Oud en Nieuw Krispijn. Begin december zijn we door het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening geïnformeerd dat ook deze aanvraag wordt toegekend. Het gaat om een bedrag van circa € 8 miljoen. Samen met bewoners en onze samenwerkingspartners willen we in Krispijn de komende tien jaar 675 particuliere woningen verduurzamen. Bij ruim 100 woningen gaat het ook om wegwerken van achterstallig onderhoud. Hierbij is ook aandacht voor de problematiek rondom de bodemdaling. Tevens gaat er geld naar woningbouw, voorzieningen voor de buurt en naar de openbare ruimte, zoals het opknappen van vier pleinen in de wijk en het groener en verkeersluw maken van de Dubbeldamseweg Zuid in Nieuw Krispijn.

Deze extra financiële impuls biedt ons de zekerheid om de komende jaren samen met partners en bewoners te werken aan leefbare en veilige wijken en buurten in Dordt West.

Woondeal voor versnelling woningbouwontwikkeling

Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft € 5 miljard gereserveerd voor het versnellen van woningbouwontwikkelingen. De twintig stedelijke focusgebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid zijn als eerste benaderd om een ontwikkelplan op te stellen en in te dienen om tot financieringsafspraken te komen. Het plan dat vanuit het NPDW is ingediend zet in op netto circa 1.000 te realiseren woningen voor 2030 in Dordrecht West, vanuit lopende of te versnellen projecten.

Kinderen en jongeren

Er zijn twee extra ouder-kind groepen in Wielwijk en Krispijn gerealiseerd in samenwerking met Jong JGZ, waarin kinderen worden gestimuleerd hun motoriek te verbeteren en tegelijk ouders opvoedondersteuning en informatie ontvangen. Er wordt gebruik gemaakt van het landelijk netwerk 'taalschatten' dat zich inzet voor betere communicatie tussen ouders en kinderen. Veel scholen in Dordt West zijn daarnaast goed aangehaakt op de Brede School Academie (BSA), waarin leerlingen die in potentie een havo/vwo uitstroomadvies hebben naschoolse taalondersteuning krijgen. Dit project is opgezet in samenwerking met de schoolbesturen van Nestas scholengroep, IKRA en H3O.

Samen met Nestas scholengroep is een kinderraad gevormd die bestaat uit circa acht kinderen uit Dordt West. Deze groep kinderen start vanaf 14 januari 2025 met het doen van onderzoek naar gezondheid en armoede. De eerste bijeenkomsten staan in het teken van kennisontwikkeling. Het onderzoek wat daarna volgt richt zich op de huidige stand van zaken in de wijk met betrekking tot gezondheid en armoede, en het leggen van verbanden daartussen. De bevindingen worden verzameld en geanalyseerd. De kinderraad denkt na over wat anderen (bijvoorbeeld de gemeente, scholen en andere organisaties, wijkbewoners of ouders) kunnen doen om de geconstateerde knelpunten en uitdagingen op te lossen en staan stil bij wat hun eigen rol zou kunnen zijn. Op 25 juni 2025 presenteren de kinderen hun aanbevelingen. Op deze manier wordt actief burgerschap bij kinderen en kinderparticipatie binnen het NPDW gestimuleerd, wordt ingezet in het doorbreken van het taboe op gezondheid en armoede, en worden hopelijk nieuwe oplossingen aangedragen.

In het kader van financiële educatie zijn er in september, oktober en november vier mini dialogen gevoerd met jongeren en instanties die met jongeren werken zoals R-newt, Wij voor de Jeugd, Jongeren van de Wereld en de Werkshop. In november is er een slotdialoog georganiseerd waar jongeren en diverse professionals met elkaar gesproken hebben over persoonlijke financiën, risico's op schulden en het kritisch omgaan met en begrijpen van verkregen informatie. Het doel van de dialogen was de leefwereld van jongeren in beeld te brengen. De opgehaalde input wordt verwerkt tot een preventieve aanpak voor jongeren.

Als onderdeel van de aanpak Preventie met Gezag is eind 2024 gestart met dialoogtafels met wijkprofessionals. Gesproken is over welke risicofactoren, invloeden en omstandigheden de levensloop van de jongeren beïnvloeden. Begin 2025 wordt er ook met jongeren zelf gesproken. De gesprekken moeten antwoord geven op de vraag welke risico- en beschermende factoren van invloed zijn geweest op bepaalde gedragskeuzes en welke interventies in positieve zin bijdragen aan het voorkomen en tegengaan van crimineel gedrag.

Weerbaarheidssessies voor ouders van scholen in Krispijn

Vanaf de herfstvakantie zijn er sessies gehouden in wijkcentrum De Koloriet over weerbaarheid in

Krispijn, gericht op ouders van leerlingen van de Fontein en het Mondriaan. Deze sessies zijn bedoeld om ouders bewust te maken van risico's voor kinderen in de wijk, zoals overlast en jeugdcriminaliteit, en om hen te informeren over manieren om hun kinderen te beschermen. De bijeenkomsten blijken vooral waardevol voor ouders met een migratieachtergrond. De eerste reacties zijn positief en het aantal deelnemers groeit. Ook vanuit andere vrouwengroepen is belangstelling getoond. Begin januari 2025 start Dordrecht Sociaal met koffieochtenden voor de ouders, waarbij het herkennen van een weerbaar zijn tegen ondermijnende criminaliteit centraal staat.

Ontwikkelen naar werk

In Wielwijk is het Leerpraktijkpunt in Het Waterwiel aan het Admiraalsplein in oktober officieel geopend. In samenwerking met Drechtwerk en Sociale Dienst Drechtsteden is hier laagdrempelige arbeid mogelijk gemaakt voor buurtbewoners, om zo een eerste stap te kunnen zetten naar toetreding tot de arbeidsmarkt. De woonvoorziening voor ouderen biedt de mogelijkheid tot verschillende functies zoals kok, gastheer of gastvrouw, receptionist of facilitaire werkzaamheden.

Toekomstmakelaars zijn actief om onder andere voor het Leerpraktijkpunt kandidaten te benaderen. Er is grote belangstelling, er zijn al circa tien doorverwijzingen van deelnemers naar een reguliere baan, mede dankzij de inspanningen van de consultants ontwikkelen naar werk. Eén van deze consultants wordt gefinancierd door het NPDW. Inmiddels is er ook interesse voor het creëren van andere leerpraktijkpunten in Dordt West en de regio.

Twintig vrouwen uit Dordt West met een migratieachtergrond zijn in oktober gestart met het traject 'Kom tot bloei' van Furca, waarin zij zich richten op persoonlijke ontwikkeling. Het traject biedt ruimte, ondersteuning en inspiratie om hun potentieel te ontdekken en te benutten. Zo wordt de vrouwen aangeboden om zich in te zetten in tekortsectoren, bijvoorbeeld in de gezondheidszorg.

Daarnaast is er een gecertificeerd ontwikkelpad opgezet voor jonge moeders met de focus op opleiden tot groepshulp in de kinderopvang, samen met werkgevers in de kinderopvang en het Da Vinci College. Een tiental moeders heeft inmiddels het traject succesvol doorlopen en is actief aan het werk als groepshulp.

Participatie en bewonersbetrokkenheid

Samen maken we de wijken mooier en sterker. We vinden daarom dat bewoners een belangrijke stem moeten hebben bij wat er in hun wijken en buurten gebeurt. Onze inspanningen om de verbinding tussen de bewoners te versterken worden aangejaagd door de wijkmanagers die bij het NPDW betrokken zijn. Dit leidt tot mooie initiatieven. Bewoners in Krispijn hebben zich verenigd en een stichting 'Wijkraad Krispijn' opgericht. De Wijkraad heeft een belangrijke rol als schakel tussen bewoners, organisaties en gemeenten. Ze ontvangen een financiële bijdrage van het NPDW om hen te ondersteunen bij kosten voor oprichting en organisatie.

Onze koffiekar 'Wijkbakkie' wordt in de wijk gebruikt om ontmoeting te stimuleren en op laagdrempelige wijze met buurtbewoners in gesprek te gaan. De werkgroep Schoon, heel en samen is gevormd vanuit buurtbewoners die zich inzetten om de wijk schoon te houden en er is een bewonerscommissie gevormd vanuit een groep bewoners uit de Van den Tempelstraat in Crabbehof. De wijkconciërge heeft hier samen met de wijkmanager een actieve verbindende rol bij.

In de zomer is voor Crabbehof en Krispijn een wijkconciërge gestart. De wijkconciërge zet zich in op de thema's schoon, heel en samen. Hij acteert als aanspreekpunt voor bewoners, biedt een luisterend oor, verbind bewoners met overeenkomstige problematiek, denkt na over oplossingen of verwijst hen door naar instanties. De wijkconciërge is actief in het schoonhouden van de wijk en het signaleren van gebreken. Hij staat in nauw contact met wijkmanagers en de gebiedsbeheerder en is degene die het 'Wijkbakkie' bemenst.

Enkele pleinen en plantsoenen in de wijken worden op participatieve wijze getransformeerd naar gezonde, groene en gezellige plekken. De aanpak, die hiervoor wordt toegepast, is gericht op community building en participatie. Er wordt samengewerkt met Buurtklimaatje, Buurtwerk en Jongerenwerk.

In Wielwijk is in het vierde kwartaal van 2024 een participatief actieonderzoek gestart in samenwerking met de GGD Zuid-Holland Zuid. In dit onderzoek naar verbeterpunten in de wijk zijn

de bewoners de onderzoekers. Zij worden geholpen door een professional van de GGD. In Crabbefhof is eind 2024 ook een participatief actieonderzoek gestart.

Het afgelopen jaar zijn er diverse kleine en grote feestelijke bijeenkomsten georganiseerd in de wijken. Zo was er in de zomer een feest in het Wielwijkpark, is er stil gestaan bij de afschaffing van de slavernij en werd in september in het Weizigtpark het Krispijnfestijn georganiseerd. Ook in de wintermaanden waren er diverse evenementen zoals het Festival der verwondering op het Admiraalsplein en een lichtjesoptocht door de wijken in december. De evenementen zijn goed bezocht door jong en oud en bewoners met diverse culturele achtergronden.

Overige ontwikkelingen

Eind 2024 zijn de voorbereidingen voor innovatielabs voor Crabbefhof en Krispijn gericht op meer bewegen onder jongeren en ouderen gestart samen met het hoger onderwijs. Dit is één van de projecten uit de Regiodeal gericht op brede welvaart.

Het bestaanszekerheidsteam van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) is van start gegaan. Vanuit het team hebben alle inwoners van Dordt West met een bijstandsuitkering een bestaanszekerheidscheck gehad. Dankzij de inspanningen van het bestaanszekerheidsteam is het aantal schuldhelpverleningsvragen gestegen. Gezinnen met uitdagingen op verschillende leefgebieden krijgen extra ondersteuning om op duurzame wijze aan hun bestaanszekerheid te werken.

In 2024 zijn op drie plaatsen in Dordt West inlooplocaties gerealiseerd waar bewoners in contact komen met partners van het sociaal team zoals Wmo consulent, consulent Ontwikkelen naar werk en wijkmanagers.

Het NPDW richt zich op uitdagingen waar een intensivering, doorbraak of innovatie nodig is. Dit betekent dat we dingen soms net wat anders doen dan voorheen gebruikelijk was. Het is dan ook belangrijk om doorlopend te monitoren wat de impact van onze inspanningen is. Bereiken we met nieuwe initiatieven wat we beogen en wat maakt dat dat wel of niet werkt. We gaan lerend te werk en hiervoor is een lokale leeragenda ontwikkeld. De focus ligt hierbij op het ophalen van verhalen en ervaringen van bewoners en wijkprofessionals. We verbinden ervaringsdeskundigheid aan professionele kennis en wetenschappelijke inzichten. De lessen die we hieruit samen met bewoners leren vertalen we door naar regelgeving en beleid.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Deze raadsinformatiebrief biedt een overzicht van enkele activiteiten die door het NPDW worden geïnitieerd, aangejaagd en/of gefinancierd. In het voorjaar van 2025 wordt u uitgenodigd voor een bijeenkomst in de wijk om u over enkele thema's nader te informeren en het gesprek aan te gaan.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Het NPDW ontvangt diverse subsidies vanuit de rijksoverheid. In het Uitvoeringsprogramma 2024-2026 vindt u een overzicht van de financiën (zie [Uitvoeringsprogramma-Nationaal-Programma-DordtWest-2024-2026.pdf](#)).

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid](#) - raadsinformatiebrief 09-07-2024

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester